

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Institutt for energiteknikk
firmapost@ife.no

Deres ref

Vår ref

Dato

20/8973-2

21.12.2020

Statsbudsjettet 2021: Oppdragsbrev til Institutt for energiteknikk

1.	Innledning	1
2.	Overordnede utfordringer og prioriteringer	2
3.	Mål	2
4.	Overgangsfasen 2021-2023	3
5.	Prioriterte tiltak og bestillinger i 2021	3
6.	Andre forutsetninger og krav	4
7.	Budsjettvedtak og fullmakter for 2021	4
8.	Styringsdialog og rapportering	5
	Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2021	7

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 8 S (2020–2021) og Prop. 1 S (2020–2021) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak av 19. desember 2020. Dette oppdragsbrevet fastsetter mål og prioriterte tiltak for statens bevilgning til de nukleære anleggene ved Institutt for energiteknikk for 2021.

Departementet tar forbehold om at IFE innenfor gjeldende budsjettammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til dem som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller blir det sendt tillegg til dette oppdragsbrevet.

2. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

IFE er som konsesjonshaver ansvarlig for sikker drift og sikring av atomanleggene på Kjeller, Halden og Himdalen, i tråd med gjeldende regelverk, konsesjonskrav og pålegg fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA). Videre pålegger det IFE særskilte plikter som følge av å være underlagt sikkerhetsloven og innehaber av skjermingsverdige objekter. Arbeidet med sikring av IFEs nukleære virksomhet og utbedring av lagre for brukt brensel, skal fortsatt ha høyeste prioritet.

Norsk nukleær dekommisjonering (NND) skal overta IFEs atomanlegg med tilhørende støttefunksjoner for å sikre klare ansvarsforhold og unngå parallelle strukturer. Målet er overføring fra 1.1.2024. IFE skal legge til rette for overføringen, i nært samarbeid med NND. Sikring og sikker drift må opprettholdes i alle faser. IFE skal ivareta og videreutvikle nødvendig kompetanse om anleggene slik at de kan dekommisjoneres på en trygg og kostnadseffektiv måte, og for å bidra til at NND blir i stand til å ivareta arbeidet etter overtakelsen.

3. MÅL

Det er definert følgende hovedmål med tilhørende delmål for NFDs tildelinger til Institutt for energiteknikk:

Hovedmål
Ivareta sikkerhet ved nukleære anlegg, samt trygg og effektiv håndtering av nukleært avfall og –infrastruktur

Delmål
1. Nødvendig fremdrift i planlegging og gjennomføring av dekommisjonering
2. Nødvendig fremdrift i arbeidet med håndtering og oppbevaring av reaktorbrensel og nukleært avfall
3. Ivareta sikring av objekter og informasjon som har et særskilt beskyttelsesbehov
4. Ivareta sikkerhet ved nukleære anlegg
5. Effektiv bruk av offentlige midler

Rapporten om mål- og resultatstyringssystem (MRS) som ble utarbeidet i 2018, gir detaljert beskrivelse av hovedmålet, delmålene og styringsindikatorene. Hovedmålet og delmålene ligger til grunn for styringsdialogen mellom departementet og IFE. IFEs prioriteringer for bruk av bevilgninger på det nukleære området skal være innrettet mot høyest mulig måloppnåelse, innenfor de rammer og føringer som følger av MRS og dette oppdragsbrevet.

4. OVERGANGSFASEN 2021-2023

IFE skal legge til rette for overføring av oppgaver og ansvar til NND gjennom å følge opp pålegg og konsesjonskrav fra DSA, samarbeide med NND om konsesjonssøknad, tilstandsvurdere anlegg i samarbeid med NND, bidra med all relevant informasjon om anlegg og forurensing, og utvikle nødvendig kompetanse for det videre oppryddingsarbeidet. Ansvar for ev. etablering av slike anlegg følger de til enhver tid gjeldende konsesjoner.

Overføringen vil reguleres gjennom en egen avtale mellom staten og IFE. IFE skal informere NFD om vesentlige avtaler som skal inngås med tredjeparter knyttet til oppryddingen. Ved inngåelse av avtaler med tredjeparter i overgangsfasen og som har en varighet ut over overgangsfasen, skal følgende prinsipper legges til grunn:

1. IFE er ansvarlig for å oppfylle alle krav og pålegg gitt av reguleringsmyndigheter, så lenge IFE har konsesjon for å eie og drive anlegg og har eierskap til materialet som avtalen vedgår.
2. IFE står som avtalemotpart for leverandører og også for avtalevederlaget.
3. Finansieringen av avtalene kommer gjennom NND.
4. NND gis innsyns- og konsultasjonsrett i forhandlinger og avtaler.
5. Det legges inn i avtalene at NND kan tre inn i IFEs ansvar i kontraktene når de har konsesjon for å eie og drive anlegg og har overtatt eierskapet fra IFE.

Det skal rapporteres om overføringen sammen med NND kvartalsvis, med oppstart 1. april 2021.

5. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2021

Summen av overførings- og oppryddingsoppgaver er betydelig, og vil til dels trekke på de samme ressursene, slik at det er krevende å oppnå framdrift på alle områder. IFE skal prioritere høyest å oppfylle alle pålegg fra DSA. Eventuell prioritering av disse gjøres i dialog med DSA. For de andre overførings- og oppryddingsoppgavene ber NFD IFE om i samarbeid med NND å legge frem en egen rapport innen 1.4.2021, hvor det redegjøres for hvilke oppgaver som bør prioriteres opp eller ned.

For delmål 1

Forberedelse til dekommisjonering

Reaktorene med tilhørende lagre og verksteder skal tilstandsvurderes slik at tilstand og driftsrisiko er godt dokumentert ved overføringen.

Det skal legges et godt grunnlag for gjennomføring av oppryddingen. IFE må prioritere å oppfylle pålegg fra DSA om å levere en oversikt over inventar. IFE skal sammen med NND utrede og prosjektere et midlertidig lager for brensel og avfall, samt oppgradering av behandlingsanlegg innen 1.6.2022.

For delmål 2

Midlertidige lagre for brukt reaktorbrensel

IFE skal prioritere oppfyllelse av aktuelle pålegg fra DSA, bl.a. utbedring av lagringsforhold og vurdering av tiltak, sikkerhetsvurderinger for kritikalitet for å tillate inspeksjon og forflyttelse av brensel og etablering av nye lagre/utvidet lagringskapasitet på Kjeller og i Halden. IFE bes rapportere særskilt om framdrift og alternativer for JEEP I stavbrønn innen 1. april 2021.

Våpenanvendbart materiale

IFE og NND skal fortsette arbeidet for å finne løsninger for håndtering av IFEs beholdning av våpenanvendbart materiale, det vil si høyanriket uran og plutonium. Departementet ber om en statusrapport innen 1. april 2021 sammen med NND.

For delmål 3

Oppfølging av sikringspålegg

IFE skal prioritere oppfyllelse av aktuelle pålegg fra DSA, og kontinuerlig ha et forsvarlig nivå på sin grunnsikring. Påleggene fra fellestilsynet til DSA og NSM (Nasjonal sikkerhetsmyndighet) som ble foretatt i 2018 forventes slutført i løpet av 1. halvår 2021, slik at DSA og NSM kan verifisere tiltakene. Departementet ber om en statusrapport innen 1. april 2021.

For delmål 4

Sikker drift av KLDRA (kombinert lager og deponi for lav og mellomradioaktivt avfall)

IFE har konsesjon for drift av KLDRA Himdalen og skal drive anlegget i tråd med konsesjonskrav og pålegg fra DSA. IFE skal løpende vurdere og eventuelt justere egne rutiner og prosedyrer for å unngå brudd på konsesjonsvilkår.

Det skal foretas en tilstandsvurdering av anlegget med frist 1. juni 2021, jf. frist i oppdragsbrev i forbindelse med RNB 2020.

For delmål 5

Effektiv bruk av offentlige midler

Ressurser fra IFEs drifts- og sikkerhetsorganisasjon skal også benyttes til pre-dekommisjoneringsarbeid, så lenge dette ikke reduserer pliktig sikkerhet og sikring av anleggene. IFE må utvikle kompetanse slik at denne er relevant for kommende oppryddingsoppgaver. NFD ber IFE redegjøre for dette i halvårsrapporten for 2021. IFE bes registrere og rapportere utviklingen av ressursbruken for hhv. ordinær drift og pre-dekommisjonering gjennom året.

6. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

IFE skal følge lov om offentlige anskaffelser ved anskaffelser på det nukleære området.

7. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2021

7.1. Budsjettvedtak

For Institutt for energiteknikk er det fattet følgende budsjettvedtak på kap. 908.

Kap. 908	Institutt for energiteknikk	Beløp
Post 70	Tilskudd til drift av atomanlegg, <i>kan nyttes under kap. 907, post 01</i>	314 300 000
Post 71	Tilskudd til sikring av atomanlegg	35 000 000
Post 72	Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur	40 000 000
Sum kap. 908		389 300 000

Bevilgningen over kap. 908, post 70 er til opprettholdelse av sikker drift ved anleggene, forberedelse til dekommisjonering, vakhold og beredskap. Bruk av stikkorket "*kan nyttes under*" innebærer at bevilgningen også kan benyttes under kap. 907, post 01.

Bevilgningen over kap. 908, post 71 er til oppfølging av pålegg om sikringstiltak fra DSA og fra fellestilsynet til NSM og DSA.

For begge postene gjelder at IFE innenfor formålet med posten selv skal fordele og benytte midlene for å sikre høyest mulig samlet måloppnåelse. Utbetaling vil i tråd med dagens praksis skje i månedlige rater til IFEs bankkonto.

Bevilgningen over kap. 908, post 72 innebærer at det tilbys et lån på inntil 40 mill. kroner til flytting av laboratorier og infrastruktur på Kjeller. Forutsetningen for lånet er at det skal gi grunnlag for rasjonell framdrift i oppryddingen. Betingelsene for lånet vil fastsettes i dialog med IFE.

I tillegg vil det kunne komme oppdrag med finansiering eller finansiering fra Norsk nukleær dekommisjonering via kap. 907, post 21. Denne bevilgningen skal brukes til oppryddingsrelaterte aktiviteter og trygg håndtering av atomavfall. De høyest prioriterte tiltakene er oppfølging av DSAs pålegg om håndtering av brensel og utbedring av lagerforholdene for brenselet. IFE beslutter prioritering mht. oppfølging av pålegg.

Det følger av §5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet.

7.2. Fullmakt om dekning av forsikringsansvar ved atomuhell

Statens forsikringsansvar videreføres med 80 000 000 euro overfor tredjepart. Ansvaret dekker også transport mellom IFEs anlegg og mellom IFEs anlegg og KLDRA.

7.3. Innbetaling av bidrag til oppryddingskostnader

IFE skal i 2021 innbetale et bidrag på 8,5 mill. kroner til oppryddingskostnader til staten ved NND.

8. STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING

IFE og NFD skal gjennom styringsdialogen vurdere og følge opp de mål og prioriteringer som er gitt i oppdragsbevet.

Det vil bli holdt to styringsmøter mellom IFE og NFD i 2021, ett om våren og ett om høsten.

IFE har ansvar for at rapportering skjer i henhold til føringer i oppdragsbrevet, MRS-systemet og vedlagte styringskalender. IFE skal varsle NFD snarest mulig dersom føringer eller frister i oppdragsbrevet eller rapporteringskalenderen ikke kan oppnås. Vesentlig avvik og økt risiko skal rapporteres umiddelbart.

Vesentlige avvik, prinsipielle spørsmål og spørsmål av vesentlig politisk interesse innen det nukleære området, herunder tiltak som kan påvirke den langsiktige ressursanvendelsen, og vesentlige spørsmål om sikkerhet og beredskap skal legges fram for NFD skriftlig ved ansvarlig avdelingsledelse på et så tidlig tidspunkt som mulig.

Vedlagt styringskalender gir en samlet oversikt over rapporteringsfrister.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mari K. Kallåk
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Riksrevisjonen
Norsk nukleær dekommisjonering
Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDEREN FOR 2021

Måned	Dato	Aktivitet
Mars	1. mars	Ev. innspill til revidert budsjett 2021
	4. mars	Årsrapport 2020, jf. krav i MRS-rapporten
April	1. april	Budsjettforslag 2021
		Behovsvurdering infrastruktur med NND
		Kvartalsvis rapportering overføring med NND
		Rapportering av prioriteringer med NND
		Rapportering våpenanvendbart materiale med NND
		Rapportering JEEP I stavbrønn
Rapportering Sikring av anlegg		
Mai	12. mai	Styringsmøte vår
Juni	1. juni	Rapportering KLDRA
	22. juni	Møte med IFEs styre
Juli	1. juli	Kvartalsvis rapportering overføring med NND
Sept.	20. sept.:	Status økonomi per 31. aug., inklusive eventuelle innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2021
Okt.	1. okt.	Halvårsrapport for første halvår 2021, jf. MRS-rapporten, omtale kompetanseutvikling og revidert risikovurdering
	Okt. - nov.	Kvartalsvis rapportering overføring med NND Dialog om oppdragsbrev for 2022
Nov.	1. nov.	Innspill til store satsinger 2022 med NND
	November	Styringsmøte høst
Des.	31. des.	Oppdragsbrev for 2022